

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 5Sfk/95/2022
Identifikačné číslo spisu: 7018201001
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:7018201001.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa) a členov senátu JUDr. Juraja Vališa, LL.M. a Mgr. Petra Macha, PhD., v právnej veci žalobcu L. Č., trvale bytom F.Á. XXX/XX, XXX XX V. O. N., zastúpeného JUDr. Ondrejom Krempaským, advokátom so sídlom kancelárie v Bratislave, Račianska 66, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (sťažovateľ), so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 470354/2018 zo dňa 15.08.2018, v konaní o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/150/2018-135 zo dňa 23. júna 2022, takto

rozhodol:

I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

II. Žalobcovi sa p r i z n á v a p r á v o na úplnú náhradu trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Riaditeľ Colného úradu Michalovce (ďalej len „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. 312508/2018 zo dňa 4. júna 2018 podľa § 183 ods. 1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z.z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 200/1998 Z.z.“) prepustil žalobcu zaradeného v stálej štátnej službe vo funkcii samostatný colný referent na Pobočke Colného úradu Ubl'a zo služobného pomeru, a to z dôvodu, že ako colník Pobočky colného úradu Ubl'a počas výkonu služby dňa 9. marca 2018 pri výkone colnej kontroly motorového vozidla zn. Volkswagen Passat, e. č. F., ktoré v čase o 16:58:50 hod. vstupovalo na územie SR z Ukrajiny vedené vodičom U. F. a ktorého colnú kontrolu ukončil s negatívnym výsledkom v čase o 17:12:27 hod. sa pri výkone colnej kontroly nezameral na priestor za zadnými operadlami kufrovej časti a na konštrukčnú dutinu za pravým predným svetlometom predmetného vozidla a túto nevykonal v takom rozsahu, aby sa dostatočne vzhľadom na množstvo a na umiestnenie nezákonne dovážaného tovaru (bol umiestnený v priestore, ktorý je daný od výroby vozidla)

presvedčil o tom, že v jednotlivých častiach vyššie uvedeného vozidla sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu a ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole.

2. Rovnako túto colnú kontrolu vykonal aj v kontrolnej hale výlučne sám bez prítomnosti druhého colníka a zároveň napriek existujúcemu dôvodnému podozreniu, že cestujúci U. F. u seba na tele ukrýva tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu a nebol ním prihlásený k colnej kontrole a zároveň nevykonal jeho osobnú prehliadku.

3. Dňa 9. marca 2018 v čase o 17:13 hod. bolo predmetné vozidlo spozorované colníkmi oddelenia inšpekcie východ Finančného riaditeľstva SR, následne zastavené a opätovným nariadeným výkonom colnej kontroly bolo v predmetnom motorovom vozidle v priestore za zadnými operadlami kufrovej časti zistených 400 ks cigariet zn. Maxim slims fialovej farby, v konštrukčnej dutine za pravým predným svetlometom zistených 400 ks cigariet zn. Golden Gate červenej farby a 400 ks cigariet zn. Paramount zlatej farby a pod sedadlom vodiča 120 ks cigariet zn. Maxim slims fialovej farby, ktoré tam po colnej kontrole umiestnil vodič U. F., pričom tieto boli v čase colnej kontroly ukryté pod ošatením na jeho tele na bruchu a u vodiča U. F. prehliadkou osoby zistených 200 ks zn. Maxim slims fialovej farby umiestnených pod ošatením na tele pod pásom, pričom všetky zistené cigarety boli na územie Slovenskej republiky vyššie uvedeným vodičom nezákonne dovezené z územia Ukrajiny.

4. Žalobca podľa prvostupňového orgánu zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prísahu, ako aj služobnú povinnosť uvedenú v § 44 ods. 3 písm. a/, b/, g/ a h/ zákona č. 200/1998 Z.z., keďže bol nedisciplinovaný a neriadil sa zákonom č. 200/1998 Z.z., ako aj vyššie uvedenými právnymi predpismi, neplnil svedomite úlohy uvedené vo vyššie uvedených právnych predpisoch, nevykonával štátnu službu riadne, nezdržal sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť finančnej správy alebo ohroziť dôveru k finančnej správe a nedodrжал služobnú disciplínu a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

5. Žalovaný dospel k záveru, že prvostupňový orgán postupoval správne a v zmysle zákona č. 200/1998 Z. z., keď konanie žalobcu vyhodnotil ako skutočnosť, ktorá zakladá porušenie služobnej prísahy a služobných povinností, pričom dosahuje intenzitu zvlášť hrubého porušenia.

II. Konanie pred správnym súdom

6. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „správny súd“), ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím a vec vrátiť prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie, a priznania práva na náhradu trov konania.

7. Správny súd rozsudkom č.k. 6S/150/2018-135 zo dňa 23. júna 2022 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) podľa ustanovenia § 191 ods.1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj ako „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 470354/2018 zo dňa 15. augusta 2018, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 312508/2018 zo dňa 4. júna 2018 a vec vrátil na ďalšie konanie.

8. Podľa správneho súdu s formulovanými povinnosťami, ktoré vyplývali z rozkazu vedúceho pobočky Colného úradu Ubl'a č. 1/2016 (ďalej len „rozkaz vedúceho pobočky“) administratívny orgán formuloval skutkové vymedzenie porušenia povinnosti colníka. Uvedené povinnosti však v danom čase nezaväzovali pri výkone colnej kontroly iba žalobcu, ale aj ostatných colníkov vykonávajúcich služobnú činnosť na kontrolnom pracovisku. Z obsahu kamerového záznamu zabezpečeného súdom správny súd vyhodnotil, že aj ostatní colníci vykonávali pri výkone služby dňa 9. marca 2018 colné kontroly motorových vozidiel obdobne, a to bez toho, aby podrobným spôsobom prehliadali jednotlivé motorové vozidlá so zameraním na priestory vozidiel označené v rozkaze vedúceho pobočky.

9. Z tohto dôvodu správny súd uviedol, že za situácie, keď ostatní colníci vykonávajúci v danom čase prehliadky motorových vozidiel na hraničnom priechode v rozpore s označeným rozkazom riaditeľa pobočky colného úradu, teda ak sa nezamerali pri kontrole na všetky vymenované časti motorových vozidiel, tak, ako sú tieto uvedené v označenom rozkaze, ktorý upravuje spôsob vykonávania colnej kontroly pri vstupe na územie Slovenskej republiky, potom konanie žalobcu nemožno hodnotiť ako porušenie služobnej prísahy, resp. porušenie služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere za také, ktoré by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Správny súd okrem toho poukázal aj na tú skutočnosť, že vodič motorového vozidla už v minulosti mal záznamy o porušení colných predpisov, avšak v počítačovej aplikácii APV TALON nemal aktivovaný rizikový profil.

10. Správny súd bol toho názoru, že na platné prepustenie zo služobného pomeru colníka v zmysle § 183 ods. 1 písm. e/ zákona o štátnej službe colníkov sa vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch zákonných podmienok, a to 1) porušenie služobnej prísahy alebo služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom a že 2) ďalšie ponechanie v služobnom pomere colníka by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, pričom podľa názoru správneho súdu vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti podmienka porušenia služobnej prísahy, resp. služobných povinností zo strany žalobcu splnená nebola.

11. Vo vzťahu k námietke žalobcu o neúčinnosti doručenia rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, ak toto rozhodnutie nebolo doručené do vlastných rúk žalobcovi, ale jeho právnomu zástupcovi, správny súd uviedol, že túto námietku nepovažuje za dôvodnú a v plnom rozsahu odkázal na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Asan/2019 zo dňa 27. novembra 2019, podľa ktorého na základe splnomocnenia splnomocnenec vykonáva právne úkony v mene splnomocniteľa, pričom účinky vznikajú priamo splnomocniteľovi. V danej veci sa v administratívnom spise nachádzalo plnomocnenstvo zo dňa 22. mája 2018, ktorým žalobca splnomocnil právneho zástupcu „na zastupovanie v konaní vo veci prepustenia zo služobného pomeru, ktoré začal riaditeľ Colného úradu Michalovce, čo oznámil listom č. 277891/2018 zo dňa 17. mája 2018“, v ktorom sa výslovne uvádza, že zástupca žalobcu je oprávnený vykonávať všetky úkony, prijímať doručované písomnosti, podávať návrhy, sťažnosti, opravné prostriedky a vzdávať sa ich, ako aj vymáhať nároky.

12. Ako nedôvodnú vyhodnotil správny súd aj námietku, že prepustenie zo služobného pomeru u žalobcu nebolo prerokované s príslušnou odborovou organizáciou, pretože takýto záver z obsahu administratívneho spisu nemožno prijať, keďže jeho prepustenie bolo prerokované, a teda postupom administratívneho orgánu zákon porušený nebol.

III. Kasačná sťažnosť, stanovisko účastníkov

13. Proti napadnutému rozsudku podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/, h/, f/ SSP, v ktorej navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil správnomu súdu na ďalšie konanie.

14. Sťažovateľ sa nestotožnil so závermi napadnutého rozsudku, že vo výroku rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru sa u žalobcu neprejavilo hodnotenie činnosti žalobcu pri celkovej colnej kontrole, ktoré správny súd v napadnutom rozsudku citoval z rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru žalobcu, ako aj z písomného podania žalovaného zo dňa 4. januára 2022. Podľa sťažovateľa výrok rozhodnutia o prepustení žalobcu zo služobného pomeru obsahoval v zmysle zákona č. 200/1998 Z. z. ustanovenia právnych predpisov, na základe ktorých bolo rozhodnuté a bolo by v rozpore so zákonom, keby výrok rozhodnutia obsahoval aj formulácie, na ktoré poukazuje správny súd v napadnutom rozsudku.

15. Podľa sťažovateľa sa žalobca nezameril na priestor za zadnými operadlami kufrovej časti a na konštrukčnú dutinu za pravým predným svetlometom predmetného vozidla a túto nevykonal v takom rozsahu, aby sa dostatočne, vzhľadom na množstvo a na umiestnenie nezákonne dovážaného tovaru

presvedčil o tom, že v jednotlivých častiach vyššie uvedeného vozidla sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, a to napriek tomu, že v zmysle rozkazu vedúceho pobočky, časť „Spresnenie spôsobu vykonávania colnej kontroly pri vstupe na územie Slovenskej republiky“ písm. a/ „kontrola musí byť zameraná predovšetkým na batožinu cestujúcich, batožinový priestor, priestor pre cestujúcich, motorový priestor, podvozok a karosériu, s dôrazom na dutiny karosérie dopravného prostriedku a iné priestory, v ktorých by mohol byť prepravovaný nezákonne dovážaný tovar“.

16. Podľa sťažovateľa žalobca colnú kontrolu vykonal aj v kontrolnej hale výlučne sám bez prítomnosti druhého colníka, a to napriek tomu, že v zmysle rozkazu vedúceho pobočky, časť „Spresnenie spôsobu vykonávania colnej kontroly pri vstupe na územie Slovenskej republiky“ písm. e/: „Všetky colné kontroly realizované v kontrolnej hale sa vykonávajú vždy za prítomnosti dvoch colníkov počas celej doby trvania colnej kontroly až do ukončenia všetkých úkonov vrátane zápisu do aplikačného TALON“

17. Rovnako vodič U. F. sa viackrát obchytával po tele v okolí pod pásom, priznal to aj sám žalobca vo výpovedi zo dňa 29. marca 2018 a, pričom žalobca nevykonal jeho osobnú prehliadku, a to napriek tomu, že v zmysle rozkazu vedúceho pobočky, časť „Spresnenie spôsobu vykonávania colnej kontroly pri vstupe na územie Slovenskej republiky“ písm. g/: „V prípadoch dôvodného podozrenia, že osoby ukrývajú u seba tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu vykonať prehliadku osoby“.

18. Sťažovateľ sa rovnako nemohol stotožniť s názorom správneho súdu, že za situácie, že ostatní colníci vykonávajúci v danom čase prehliadky motorových vozidiel na hraničnom priechode v rozpore s označeným rozkazom vedúceho pobočky, a teda ak sa nezamerali pri kontrole na všetky vymenované časti motorových vozidiel tak, ako sú tieto uvedené v označenom rozkaze, ktorý upravuje spôsob vykonávania colnej kontroly pri vstupe na územie Slovenskej republiky, potom konanie žalobcu nemožno hodnotiť ako porušenie služobnej prísahy, resp. porušenie služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Argumentáciu správneho súdu, že z kamerového záznamu zo dňa 9. marca 2018 v čase, keď vykonával colnú kontrolu žalobca vyplýva, že aj ostatní colníci vykonávali pri výkone služby colné kontroly motorových vozidiel obdobne, a to bez toho, aby podrobne prehľadali jednotlivé motorové vozidlá so zameraním na priestory vozidiel označené v rozkaze vedúceho pobočky taktiež vyhodnotil ako nesprávnu.

19. Na tomto základe preto podľa jeho názoru nebolo možné prijať nedostatočne odôvodnený právny záver obsiahnutý v napadnutom rozsudku, že ak aj ostatní colníci vykonávali colnú kontrolu motorových vozidiel obdobne, u žalobcu nedošlo k porušeniu služobnej prísahy, resp. služobných povinností. Sťažovateľ uviedol, že je absolútne nedôvodné v tomto prípade porovnávať činnosť iných colníkov pri výkone colnej kontroly v danom čase, keďže uvedené skutočnosti neboli predmetom dokazovania a správny súd pri rozhodovaní nemal preukázané o aké colné kontroly iných colníkov išlo, teda aké rizikové faktory z nich vyplývali.

20. Správny súd mal ďalej opomenúť ďalšie skutky, ktoré sa žalobcovi kladú za vinu a ktoré prispeli k správne rozhodnutiu správneho orgánu, že zo strany žalobcu boli služobné povinnosti a služobná prísaha porušená zvlášť hrubým spôsobom. Vychádzal totiž zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, avšak v odôvodnení napadnutého rozsudku sa nijakým spôsobom nevyrovnal s porušením služobných povinností žalobcom tým, že žalobca sa nezameril na priestor za zadnými operadlami kufrovej časti vozidla a na konštrukčnú dutinu za pravým predným svetlometom vozidla. Ďalej tým, že žalobca colnú kontrolu vykonal aj v kontrolnej hale výlučne sám bez nutnej a rozkazom riaditeľa pobočky určenej povinnej prítomnosti druhého colníka.

21. Rovnako sa správny súd podľa sťažovateľa nevysporiadal s nevykonaním osobnej prehliadky vodiča motorového vozidla, napriek tomu, že jeho správanie vykazovalo neštandardné znaky, ako aj z dôvodu, že v predmetnom prípade išlo o osobu, ktorá sa v minulosti opakovane dopustila porušenia colných predpisov. Z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v napadnutom rozsudku nie je možné podľa sťažovateľa prijať záver, že žalobca neporušil služobnú prísahu a služobné povinnosti dané mu zákonom.

22. Podľa sťažovateľa je potrebné vychádzať zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 základných princípoch Civilného sporového poriadku v spojení s § 5 ods. 1 SSP a v ustanovení § 129 ods. 1 SSP, pričom aj tento princíp je limitovaný požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami správneho súdu získanými v procese dokazovania, úvahami správneho súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi.

23. Podľa názoru sťažovateľa rozsah a spôsob každej colnej kontroly musí reflektovať na rizikové faktory, ktoré v predmetnom prípade žalobca pri jej výkone nezohľadnil, a ktoré boli v predmetnom prípade dané a žalobcom prehliadnuté a opomenuté. Keďže žalobca existujúcim rizikovým faktorom v prípade kontrolovaného motorového vozidla s vodičom nevenoval dostatočnú a nevyhnutnú pozornosť, nemohol sťažovateľ skonštatovať, že žalobca konal spôsobom, ktorý je na pracovisku obvyklý, nakoľko uvedené konštatovanie z ničoho nevyplýva.

24. Sťažovateľ ďalej nesúhlasil s argumentáciou správneho súdu, že vodič motorového vozidla už v minulosti mal záznamy o porušení colných predpisov, avšak v počítačovej aplikácii APV TALON nemal aktivovaný rizikový profil, keďže išlo o cestujúceho, ktorý sa v minulosti opakovane 3 krát dopustil porušenia colných predpisov a táto skutočnosť vyplývala žalobcovi priamo z programovej aplikácie, ktorú mal v čase colnej kontroly k dispozícii, a to z aplikácie APV EPP (Evidencia porušení predpisov). Žalobca teda mal opomenúť vykonať takýto úkon, na základe ktorého by jednoznačne mohol usúdiť vyššiu rizikovosť cestujúceho a vykonať u neho buď osobnú prehliadku, alebo dôkladnejšiu colnú kontrolu predmetného motorového vozidla. Bol teda ako colník povinný využiť všetky dostupné prostriedky, aby vykonal colnú kontrolu vozidla a cestujúceho dôkladne, o to viac, keď vo vzťahu ku kontrolovanému cestujúcemu bol vedený rizikový profil. Sťažovateľ taktiež dal do pozornosti kasačného súdu rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 19. mája 2021 sp. zn. 6Asan 11/2020, v ktorom v obdobnom prípade žalobcu, ktorý bol prepustený zo služobného pomeru z podobného dôvodu ako žalobca.

25. Sťažovateľ v závere namietal podľa jeho názoru zrejmu nevykonateľnosť napadnutého rozsudku správneho súdu, keďže v uvedenom prípade správny súd zrušil preskúmané rozhodnutie sťažovateľa, ako aj prvostupňového správneho orgánu o prepustení žalobcu zo služobného pomeru a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Argumentoval pritom, že zákon č. 200/1998 Z. z. a rovnako aj zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 35/2019 Z. z.“) určuje zákonné lehoty, v ktorých možno rozhodnúť o prepustení zo služobného pomeru z dôvodu, že žalobca porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby a takisto vymedzuje aj moment, od ktorého možno tieto lehoty počítat' (odo dňa, keď nadriadený zistil dôvod prepustenia, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol, v týchto lehotách sa musí rozhodnutie o prepustení colníkovi/príslušníkovi finančnej správy aj doručiť). Keďže uvedené zákonné lehoty márne uplynuli, nie je možné, aby prvostupňový správny orgán vo veci ďalej konal. Z uvedeného dôvodu je podľa jeho názoru výrok rozhodnutia nesprávny, neurčitý a nevykonateľný.

26. Sťažovateľ zároveň navrhol, aby kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok, z dôvodu, že právnymi následkami rozhodnutia správneho súdu hrozí závažná ujma, keďže žalobca je osobou ktorá bola prepustená zo služobného pomeru práve z dôvodu porušenia služobnej prísahy alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

27. Žalobca sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 27. septembra 2022 v plnej miere stotožnil s napadnutým rozsudkom správneho súdu. Vo svojom vyjadrení zdôraznil, že kamerový záznam na ktorý odkazuje aj správny súd nevzali žalovaný ani prvostupňový orgán do úvahy, pričom práve z tohto záznamu má byť zrejmé, že postup kontroly ostatných colníkov sa od postupov žalobcu v zásade nelíšil, pričom o tom v akom rozsahu bude vykonaná kontrola vždy rozhoduje colník. Rovnako žalobca uviedol, že sťažovateľ neuviedol, z akého právneho predpisu vyplýva procesný postup pri

vyhodnocovaní rizikových faktorov a ďalej sťažovateľ mal uviesť nepravdu o tom, že ku kontrolovanému subjektu bol vedený rizikový profil. Žalobca preto navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

28. Sťažovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zo dňa 27. septembra 2022 uviedol, že k aktivácii rizikového profilu ERP u vodiča motorového vozidla nedošlo, avšak vzhľadom k tomu, že išlo o cestujúceho, ktorý sa v minulosti opakovane dopustil porušenia predpisov, zápis o tomto porušení bol zaznamenaný do APV TALON, ktorý pri každom zápise kontroluje u osôb aj takéto predchádzajúce porušenia. Pri zápise uvedenej osoby dňa 9. marca 2018 malo dôjsť k zobrazeniu oznamu o predchádzajúcom porušení predpisov. Konkrétne tento systém mal obsahovať záložku „Nezákonný dovoz“, pričom táto obsahovala údaje o predchádzajúcich nezákonných dovozoch osoby, a to zo dňa 6. júna 2017 (trestný protokol č. 17/5323/167) a zo dňa 1. februára 2016 (trestný protokol č. 16/5323/27). Po zobrazení tohto oznamu však žalobca mal stlačiť tlačidlo - „ukončiť colné konanie a zapísať“. Teda skutočnosť o predchádzajúcich porušeníach colných predpisov vodičom Sopoligom bola z programovej informácie dohľadateľná. Taktiež sa nestotožnil so spôsobom vyhodnotenia kamerového záznamu správnym súdom, pričom bez vykonania ďalších potrebných dôkazov dospel správny súd k záveru, že konanie ostatných colníkov je možné považovať za obdobné. Tvrdenie, že kamerový záznam nevzali správne orgány v administratívnom konaní do úvahy uviedol sťažovateľ rovnako ako nepravdivé. Podľa sťažovateľa sa správny súd nedostatočne vysporiadal s porušením služobných povinností, pričom v závere navrhol aby kasačný súd jeho kasačnej sťažnosti v plnom rozsahu vyhovel.

29. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu sťažovateľa zo dňa 12. októbra 2022 uviedol, že kontrola dopravných prostriedkov a osôb, sa vykonáva pred tým ako colník má opatrenie ERP alebo ATO, a teda až po vykonaní colnej kontroly colník pristupuje k počítaču a zadáva do počítača údaje o kontrolovanej osobe. Až po zadaní údajov a ich vyhodnotení (analýzou) systémom dochádza k aktivácii ERP, rovnako ak je to v prípade ATO. Čo sa týka záložky „nezákonný dovoz“, táto má podľa žalobcu informatívny význam, jej vyhodnotenie robí colník a neukladá mu žiadnu povinnosť. Zadaním pokynu ukončiť colné konanie sa buď aktivizuje ďalšia záložka alebo kontrola je skončená. Žalobcovým pokynom „ukončiť colné konanie“ nebola podľa jeho tvrdenia aktivovaná žiadna zo záložiek, čo znamená že colné konanie bolo ukončené. V prípade, ak by softvér na základe údajov v APV TALON a žalobcom zadaných údajov o kontrolovanej osobe a po pokyne „ukončiť kontrolu“ vyhodnotil, že kontrola ukončená nemôže byť, bola by iniciovaná ďalšia záložka ERP alebo ATO. Keďže na kontrolovanú osobu nebol vedený rizikový profil, ani jedna z týchto záložiek sa neotvorila. Žalobca preto podľa svojich tvrdení nebol povinný ani vytlačiť formulár opatrení ERP, ani ATO.

30. Teda záver sťažovateľa, že vo vzťahu ku kontrolovanému subjektu bol vedený rizikový profil hodnotí žalobca ako nepravdivý. Evidencia nezákonných dovozov je jednou z viacerých evidencií (záložiek) v APV TALON podľa žalobcu colníkovi neukladá žiadnu povinnosť pre vykonávanie kontroly, pričom žalobca zdôraznil, že evidencia nezákonných dovozov a ERP sú dve rozličné veci. Zároveň uviedol, že to v akom rozsahu vykoná colník náhodnú colnú kontrolu rozhoduje on sám, ak z rizikového profilu nevyplýva niečo iné, pričom zdôraznil, že nadriadený vo vzťahu k iným colníkom, nimi vykonané kontroly nevyhodnotil ako kontroly vykonané v rozpore s právnymi predpismi.

31. Vo vzťahu k osobnej prehliadke uviedol, že sťažovateľ nepoukázal na žiadny právny predpis, ktorý by ukladal povinnosť colníkovi kedy a za akých podmienok má vykonať osobnú prehliadku. To, či v čase vykonávania kontroly mal colník podozrenie alebo nemal podozrenie, vyhodnocuje na základe momentálnej situácie. Ak po kontrole dopravného prostriedku to vyhodnotil tak, že nie je dôvod podrobiť cestujúceho osobnej prehliadke, rozhodol v rámci svojho oprávnenia.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

32. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho právomoc a príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h/ SSP.

33. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

34. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas.

35. Po preskúmaní napadnutého rozsudku správneho súdu a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

V. Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

36. Podľa § 183 ods. 1 písm. e/ zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (ďalej len „zákon č. 200/1998 Z. z.“), minister alebo príslušný nadriadený prepustí colníka zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

37. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z., občan pri vzniku služobného pomeru colníka skladá služobnú prísahu, ktorá znie: „Sľubujem vernosť Slovenskej republike. Budem čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti vynaložím na to, aby som chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to i s nasadením vlastného života. Budem sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tak prisahám!“

38. Podľa § 44 ods. 3 zákona č. 200/1998 Z. z., colník je povinný

- a) plniť svedomite úlohy, ktoré sú uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,
- b) vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas,
- g) v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť finančnej správy alebo ohroziť dôveru k finančnej správe,
- h) dodržiavať služobnú disciplínu.

VI. Posúdenie námietok kasačnej sťažnosti

39. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami sťažovateľa uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

40. Kasačný súd po preskúmaní administratívneho spisu ako aj napadnutého súdneho rozhodnutia musí konštatovať, že rozhodnutie správneho súdu bolo vydané na základe náležitého právneho posúdenia, avšak kasačný súd si dovoľuje rozvíť právnu argumentáciu aj v kontexte sťažnostných bodov.

41. Predmetom konania v danej veci bolo prepustenie žalobcu zo služobného pomeru z dôvodov podľa § 183 ods. 1 písm. e/ zákona č. 200/1998 Z.z.

42. Primárnym argumentom správneho súdu, na základe ktorého založil zrušenie rozhodnutí žalovaného ako aj prvostupňového orgánu bolo vykonávanie colných kontrol motorových vozidiel ostatnými colníkmi obdobným spôsobom na hraničnom priechode Ubl'a (ako vyplynulo z kamerových záznamov nachádzajúcich sa v administratívnom spise žalovaného). Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového orgánu žalobca svojim konaním porušil povinnosti stanovené rozkazom vedúceho pobočky, tým, že sa nezameral na priestor za zadnými operadlami kufrovej časti a na konštrukčnú dutinu za pravým predným svetlometom predmetného vozidla a túto nevykonával v takom

rozsahu, aby sa dostatočne, presvedčil o tom, že v jednotlivých častiach vyššie uvedeného vozidla sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu.

43. Rovnako žalobca colnú kontrolu vykonal v kontrolnej hale výlučne sám bez prítomnosti druhého colníka, a to napriek tomu, že v zmysle rozkazu vedúceho pobočky sa takáto kontrola mala vykonať za prítomnosti dvoch colníkov, ako aj to, že žalobca nevykonával osobnú prehliadku vodiča F.. Predmetná colná kontrola bola žalobcom ukončená s negatívnym výsledkom zápisom do APV TALON, pričom následná kontrola vykonaná colníčkou P. R. N. zistila 1520 cigariet, pričom išlo o tovar, ktorý bol ukrytý, resp. ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole.

44. Z obsahu administratívneho spisu má kasačný súd za preukázané, že žalobca vykonával colnú kontrolu vodiča F.. Ako vyplýva aj z prvostupňového rozhodnutia: „.... menovaný colník v čase o 17:01:15 hod. pristúpil k predmetnému vozidlu stojacom v jazdnom kontrolnom pruhu a začal vykonávať colnú kontrolu. Túto zrealizoval vizuálne za pomoci ručného svietidla a to v rozsahu kontroly interiéru naklonením sa do predmetného vozidla postupne cez jednotlivé dvere na vozidle. Taktiež vykonal kontrolu batožinového priestoru a motorovej časti. Kontrolu predmetného vozidla na kontrolnom pruhu ukončil v čase o 17:04:17 hod“. Následne sa žalovaný zameril na kontrolu vozidla v hale, v ktorej okrem iného skontroloval podvozok vozidla.

45. Ako však vyplýva aj z výpovede žalobcu pri prejednaní priestupku, žalobca sa nedostatočne zameril na časti vozidla, kde sa nachádzal pašovaný tovar, teda konkrétne na konštrukčné dutiny za pravým predným svietidlom a na priestor za zadnými operadlami kufrovej časti. Na otázku, či sa zameril na konštrukčné dutiny za pravým predným svietidlom uviedol, že sa zameril iba na nádrž a spodnú časť vozidla. Z výpovede vodiča F. zo dňa 5. apríla 2018 vyplynulo, že pre odhalenie úkrytu za zadnými operadlami kufrovej časti bolo potrebné vybrať celú rohožku von. Colníčka R. N. túto rohož vybrala z opačnej strany ako žalobca.

46. Zásadným problematickým momentom bolo, že pri kontrole v hale napriek vedomosti, že rozkaz vedúceho pobočky ukladá povinnosť vykonania colnej kontroly v kontrolnej hale za prítomnosti dvoch colníkov počas celej doby trvania colnej kontroly, túto kontrolu preukázateľne vykonal žalobca sám z dôvodov, že kolega L. P. sa venoval inej colnej kontrole, pričom prisľúbil, že sa do kontrolnej haly dostaví.

47. Vo vzťahu k nevykonaniu osobnej prehliadky napriek tomu, že ako aj sám žalobca vo výpovedi zo dňa 29. marca 2018 uvádza, že vodič F. sa počas kontroly viackrát po tele v okolí pod pásom obchytával, nevykonával jeho osobnú kontrolu, pričom práve podľa neskorších zistení bolo 120 ks cigariet zistených pod sedadlom vodiča, ktoré tam po colnej kontrole umiestnil vodič F., pričom tieto boli v čase colnej kontroly ukryté pod ošatením na jeho tele na bruchu a u vodiča U. F. prehliadkou osoby zistených 200 ks zn. Maxim slim's fialovej farby umiestnených pod ošatením na tele pod pásom a toto zistenie následne vyústilo do potreby vykonania precíznejšej kontroly, počas ktorej boli nájdené ďalšie pašované cigarety.

48. Kasačný súd uvádza, že Slovenská republika je súčasťou schengenského priestoru, v rámci ktorého sú zrušené všetky hraničné kontroly na štátnych hraniciach a je zavedený voľný pohyb osôb. V záujme vnútornej bezpečnosti schengenského priestoru sa preto o to väčší dôraz kladie na ochranu vonkajšej hranice schengenského priestoru, ktorou je štátna hranica Slovenskej republiky s Ukrajinou. Tlak ilegálnych aktivít je stále aktuálnou hrozbou a na vonkajšej hranici schengenského priestoru je napríklad aj nezákonný dovoz cigariet pravdepodobnejší než na akomkoľvek inom mieste.

49. Medzi notoricky známe spôsoby pašovania cigariet patria úkryty v autách, a preto je zavedená povinnosť colníka zamerať sa predovšetkým na batožinu cestujúcich, batožinový priestor, ale aj na motorový priestor, karosériu, s dôrazom na dutiny dopravného prostriedku. Keďže výkon colnej kontroly nezodpovedal dôslednému plneniu služobných povinností, čo vyplýva z kamerového záznamu, je zrejmé, že voči žalobcovi mala byť vyhovená disciplinárna zodpovednosť. Kasačný súd zdôrazňuje, že žalobca nie je disciplinárne potrestaný kvôli tomu, že na územie Slovenskej republiky

bolo nelegálne dovezených 1510 ks cigariet, ale preto, že si v dôsledku nedbanlivého výkonu štátnej služby pri výkone colného dohľadu náležitým spôsobom nesplnil svoje povinnosti.

50. K vyjadreniu žalobcu, že vo vzťahu k vodičovi F. nebol vedený rizikový profil, kasačný súd uvádza, že hoci žalobca nemal k dispozícii predmetný údaj o rizikivosti vozidla, nezbavuje ho to zodpovednosti za nerešpektovanie predpísaných služobných postupov a za porušenie povinností pri výkone právomocí colného orgánu. Ako colník je povinný postupovať pri výkone služobných povinností svedomito a zodpovedne, rovnakým spôsobom vo vzťahu ku každému jednému vozidlu prechádzajúcemu cez hraničný priechod, bez ohľadu na predchádzajúcu vedomosť o jeho rizikivosti.

51. Pokiaľ ide o znenie rozkazu vedúceho pobočky, kasačný súd konštatuje, že tento okrem iného vymedzuje rozsah častí dopravného prostriedku, ktoré musí colník podrobiť kontrole. Ide o časti dopravného prostriedku, kde sa najčastejšie môže nachádzať nezákonne prepravovaný tovar. Súčasne však rozsah kontroly jednotlivých častí dopravného prostriedku a spôsob kontroly rozkaz ponecháva na úvahe colníka, ktorá je však limitovaná požiadavkou, aby rozsah kontroly bol dostatočný pre presvedčenie sa o tom, že sa v jednotlivých častiach dopravného prostriedku nezákonne nedováža tovar podliehajúci colnému dohľadu. Je pritom nepochybné, že táto úvaha colníka musí byť ovplyvnená jednak informáciami pochádzajúcimi z interných systémov finančnej správy, ale aj správaním vodiča či inými okolnosťami danými na mieste kontroly. Obranu žalobcu, ktorý poukazoval na obdobné postupy jeho kolegov pri kontrolách, vyplývajúce z priložených kamerových záznamov, ktoré vzhliadol krajský súd, nemal kasačný súd dôvod spochybňovať.

52. Kasačný súd súhlasí so závermi krajského súdu, avšak považuje za dôležité tieto doplniť o ďalšie pochybenie, ktoré spôsobilo nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Zákon č. 200/1998 Z.z. požaduje v ustanovení § 183 ods. 1 písm. e/ pri prepustení colníka zo služobného pomeru kumulatívne splnenie dvoch podmienok a to podmienku porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a podmienku, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

53. Kasačný súd ako už vyššie naznačil, nespochybňuje skutkový stav, ktorý zistil žalovaný a má za to, že toto konanie mohlo predstavovať porušenie služobných povinností colníka, avšak z napadnutého rozhodnutia nijako nevyplýva splnenie druhej podmienky - že ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Podľa názoru kasačného súdu žalovaný neodôvodnil relevantným spôsobom takúto právnu kvalifikáciu, teda v čom konkrétne dosahovalo konanie žalobcu tak vysokú intenzitu porušenia služobných povinností, že následkom muselo byť jeho prepustenie zo služobného pomeru. Jeho odôvodnenie v tomto smere obsahuje len všeobecnú formuláciu skutku s dôrazom na to, že žalobca opomenul rizikové faktory, nezdôvodnil pritom od čim sa jeho konanie odlišovalo od disciplinárneho previnenia ktorého následkom by bola menej prísna sankcia napríklad v podobe zníženia služobného platu až o 15 % najdlhšie na tri mesiace. V tomto kontexte upriamuje kasačný súd na skutočnosť, že žalobca nebol predtým nikdy disciplinárne potrestaný.

54. Vo vzťahu ku kasačnej námietke sťažovateľa, v ktorej tvrdí, že výrok rozhodnutia správneho súdu v zmysle ktorého správny súd vec vracia žalovanému na ďalšie konanie, je nevykonateľný kasačný súd zaujíma stanovisko, že táto námietka je nedôvodná. Správny súd poukazuje na znenie § 71 ods.1 prvá veta SSP, podľa kt. „Ak osobitný predpis upravujúci priestupky, kárne, disciplinárne a iné správne delikty (ďalej len „správny delikt“) určuje lehoty na zánik zodpovednosti, prípadne na výkon rozhodnutia, tieto lehoty počas konania podľa tohto zákona neplynú.“. Zároveň je potrebné podotknúť, že priebeh ďalšieho konania po zrušení a vrátení veci správnym súdom je na správnom orgáne, ktorý sa musí s touto otázkou vysporiadať.

55. Vo vzťahu k sťažovateľom uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Asan/11/2020 zo dňa 19.mája 2021 kasačný súd uvádza, že každé porušenie povinností colníka je potrebné hodnotiť individuálne, pričom nie je možné paušalizovať akékoľvek nedbanlivostné porušenie povinností colníka v dôsledku ktorého je prepustený tovar ktorý podlieha colnému dohľadu ako konanie ktoré napĺňa hypotézu § 183 ods.1 písm. e/ zákona č. 200/1998 Z.z. Ako už kasačný súd uviedol vyššie,

nebola táto skutočnosť v rozhodnutí žalovaného preukázaná, preto nemal byť žalobca zo služobného pomeru prepustený.

56. Čo sa týka sťažovateľovho návrhu na odkladný účinok kasačnej sťažnosti kasačný súd upriamuje sťažovateľa, že podľa § 446 ods. 1 písm. c/ SSP nastáva odkladný účinok kasačnej sťažnosti pri veciach správneho trestania zo zákona, takže o takomto návrhu nerozhodoval.

57. Záverom kasačný súd uvádza, že má vedomosť o rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Svk/13/2021 zo dňa 22. júna 2023. V danom prípade však kontrola uskutočnená colníkom prebehla výrazne povrchnejším spôsobom, keď zo záznamu obstaraného prvostupňovým orgánom vyplynulo, že sa naklonil do interiéru vozidla, kde zotrval cca 8 sekúnd. Oproti tomuto skutkovému stavu má kasačný súd za preukázané, že prehliadka vozidla uskutočnená žalobcom prebehla precíznejším spôsobom. Kasačný súd preto zastáva názor, že závery tohto rozsudku nie sú aplikovateľné na prejednávajúcu vec.

VII. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

58. Kasačný súd konštatuje, že nezistil dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa a rozsudok správneho súdu považuje za vecne správny, vychádzajúc zo správneho právneho posúdenia veci, súladný s ustálenou rozhodovacou činnosťou a v postačujúcej miere odôvodnený. Preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

59. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP, § 175 ods. 2 SSP spolu s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal, preto nemal právo na náhradu trov kasačného konania, zatiaľ čo právo na plnú náhradu trov kasačného konania priznal plne úspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov rozhodne správny súd samostatným uznesením.

60. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.